

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Orosz B. Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek I. rendű és II. rendű alperesek ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. április 3. napján kelt 11.P.23.822/2007/19. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 756.540,- (Hétszázötvenhatezer-ötszáznegyven) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli; a felperes a másodfokú eljárásban felmerült költségeit maga viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az alperesek 1997. augusztus 1-je és 1999. július 5-e között a perben nem álló K. Kft. tagjai voltak, az I. rendű alperes ezen időszakban a kft. ügyvezetője is volt. 1997. augusztus 1-jén a felperes és a K. Kft. között kölcsönszerződés és adásvételi előszerződés jött létre. A szerződést a K. Kft. képviseletében az I. rendű alperes írta alá. Azon a II. rendű alperes aláírása tanúként szerepel. E kölcsönszerződés alapján a felperes 10.000.000,-Ft kölcsönt adott a kft.-nek társasház építése céljából. A kft. vállalta, hogy 1998. március 30-ig 18.000.000,-Ft-ot fizet vissza, és amennyiben erre nem kerülne sor, biztosítja a felperes részére a társasházban a szerződésben meghatározott ingatlanrészt.

A kölcsön összegét a felperes a szerződésben meghatározott ütemezésben, 1997. augusztus 1. és november 28.-a között folyósította a kft.-nek. A kölcsönt a cég nem fizette vissza, ugyanakkor az ingatlanrészre sem szerzett tulajdonjogot a felperes, mivel az korábban értékesítésre került. A kft. a mérlegében a felperes által adott kölcsön összegét nem tüntette fel.

A felperes keresete alapján a Pest Megyei Bíróság az 1998. június 2. napján kelt 6.P.22.058/1998/21. számú ítéletében kötelezte a K. Kft.-t, hogy fizessen meg a felperesnek 12.609.000,-Ft-ot és kamatait, kölcsön visszafizetése jogcímén. Az elsőfokú ítélet fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. Az ítélet meghozatalát követően, de annak jogerőre emelkedése előtt, 1999. július 5-én az alperesek az üzletrészeiket eladták. Az I. rendű alperes 800.000,-Ft névértékű üzletrészt N.L., a II. rendű alperes 200.000,-Ft névértékű üzletrészt B.Cs. vásárolta meg 1.000,-1.000,-Ft vételárért. A tagváltást, illetve az ezzel összefüggő székhelyváltást a cégbíróság a cégjegyzékbe bejegyezte. A cég azt követően elérhetetlenné vált, ezért a cégbíróság a kft.-t 2002. szeptember 25-én hivatalból törölte a cégjegyzékből. A felperes által a cég ellen kezdeményezett végrehajtás nem vezetett eredményre.

Az üzletrészek eladásának napján az I. rendű alperes házastársa és a II. rendű alperes K. 2000 Kft. néven, a K. Kft. eredeti székhelyével azonos székhellyel, azonos főtevékenységgel és lényegében azonos tevékenységgel új társaságot alapított, melynek ügyvezetői a jelen per I. és II. rendű alperesei lettek.

A K. Kft. a cégbejegyzés iránti kérelmét 1996. október 9-én nyújtotta be, melyet a Pest Megyei Bíróság mint Cégbíróság 1996. október 17-én a Cg.13-09-073334/2. számú végzésével hiánypótlási eljárás lefolytatása nélkül elutasított. A Legfelsőbb Bíróság a végzést az 1997. május 28. napján kelt végzésével helybenhagyta. A jogerős végzést az I. rendű alperes 1997. július 23-án vette át.

Az alperesek 1997. augusztus 1. napján újabb létesítő okiratot írtak alá, melynek alapján a cégbejegyzés iránti kérelmet 1997. szeptember 11-én nyújtották be a cégbírósághoz. A cég bejegyzésére Cg.13-09-076215. cégjegyzékszám alatt 1997. szeptember 30. napján került sor.

A felperes a Pest Megyei Bírósághoz 2003. október 27-én benyújtott keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság egyetemlegesen az alpereseket 12.609.000,-Ft és ezen összeg után 1998. július 30. napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére. Elsődleges keresetét az 1997. évi CXIV. törvény (1997. évi Gt.) 56. § (3) és (4) bekezdéseire alapította. E körben arra hivatkozott, hogy az alperesek visszaéltek a korlátozott felelősségükkel a hitelezők rovására.

Másodlagos kereseti kérelmében az I. rendű alperes kötelezését kérte ugyanezen összeg megfizetésére a Ptk. 221. § (2) bekezdése alapján arra hivatkozással, hogy az I. rendű alperes a K. Kft. nevében rosszhiszemű álképviselőként járt el, ezért teljes kártérítési felelősséggel tartozik.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a 2006. január 9. napján kelt ítéletében az elsődleges kereseti kérelemnek megfelelően kötelezte az alpereseket, ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 2006. június 15. napján kelt 14.Gf.40.089/2006/4. számú ítéletével helybenhagyta.

Az alperesek felülvizsgálati kérelme alapján a Legfelsőbb Bíróság a 2007. április 5. napján kelt Gfv.X.30.454/2006/8. számú részítéletében a Fővárosi Ítéltábla ítéletét hatályon kívül helyezte, a Pest Megyei Bíróság 11.P.24.837/2003/21. számú ítéletét megváltoztatta és a felperesnek az 1997. évi Gt. 56. § (3) és (4) bekezdéseire alapított keresetét elutasította. A másodlagos kereseti kérelem elbírálására az elsőfokú bíróságot utasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy az üzletrész átruházása esetén a korábbi tagnak a társaság megszűnésekor likvidációs hányad értelemszerűen nem jár. Így módon az üzletrészt átruházó tag felelőssége nem állapítható meg az 1997. évi Gt. 56. § (3) és (4) bekezdései alapján, hiszen e rendelkezések az 56. § (2) bekezdése szerinti korlátozott felelősségi szabályt törlik át. Tételes jogszabályi rendelkezés hiányában arra a megállapításra jutott a Legfelsőbb Bíróság, hogy kizárólag a kft. törléskori tagjainak felelőssége állapítható meg az elsődleges kereseti kérelemben megjelölt jogcímen. Figyelemmel arra, hogy az eljáró bíróságok eltérő jogi álláspontjuk miatt a másodlagos, a Ptk. 221. § (2) bekezdése alapján az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet nem vizsgálták, ennek elbírálására utasította az elsőfokú bíróságot.

A megismételt eljárásban a felperes a módosított keresetében kérte mindkét alperes kötelezését kártérítés jogcímen 12.609.000,-Ft kölcsönösszeg és ennek 1998. július 30-tól a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatai, valamint perköltség megfizetésére. Keresete jogalapját az 1988. évi VI. törvény (1988. évi Gt.) 25. §-ában jelölte meg, érdemben fenntartva a Ptk. 221. § (1) bekezdésére való hivatkozását is. Előadta, hogy az alperesek a kölcsönszerződés megkötésekor nem tájékoztatták a felperest arról, hogy a kölcsönt igénybe venni kívánó cég még nincs bejegyezve, valamint, hogy a létesítő okiratot a kölcsönszerződéssel azonos napon írták csak alá. A korábban benyújtott cégbejegyzés iránti kérelmüket a cégbíróság jogerősen elutasította, melyről az I. rendű alperesnek tudomása volt, mivel a jogerős végzést a kölcsönszerződés megkötését megelőzően átvette. A kölcsönszerződésben a jogerősen elutasított cég cégjegyzékszama van feltüntetve, amely a szerződés megkötésekor nem létezett. Az alperesek lényegében megtévesztették a felperest, amikor azt állították, hogy a kölcsönt egy működő, bejáratott cég veszi fel. Ha a felperes ezeket a körülményeket ismerte volna, nem adott volna kölcsönt a kft.-nek. A kölcsön felvételében a kölcsönszerződés tanúként aláíró II. rendű alperes is tevőlegesen közreműködött.

Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

Az I. rendű alperes előadta, hogy a felperest a szerződés megkötésének napjáig kár nem érte, a kölcsönt nem a szerződés megkötésének napján, hanem később, részletekben nyújtotta a kft.-nek. Ekkor pedig már az I. rendű alperes nem a be nem jegyzett cég, hanem az újonnan létesített cég képviselőjében járt el, és vette át az összegeket. Ezért megalapozatlan a felperes be nem jegyzett cég álképviselőre hivatkozással előterjesztett keresete, melynek korábbi elutasításáról a szerződés megkötésekor nem tudott. Hivatkozott ezen túl elévülésre, valamint a

kölcsönszerződés kifogás útján való megtámadására is, melynek ténybeli alapját nem jelölte meg.

A II. rendű alperes a kereset elutasítására irányuló ellenkérelmét azzal indokolta, hogy ő csak tanúként írta alá a kölcsönszerződést, azaz nem képviselte a céget. Az ügyben sem felróható, sem jogellenes magatartást nem tanúsított. A Legfelsőbb Bíróság határozata rá vonatkozó megállapítást nem tartalmazott, ezért perbevonása és a vele szemben előterjesztett követelés jogcím nélküli. Érdemben előadta, hogy ha az ügyvezető álképviselőként járt volna el, a K. Kft. nem teljesítette volna a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét, pedig a K. Kft. a kölcsönből 2.000.000,-Ft-ot visszafizetett. A felperes kára nem az esetleges álképviselőből, hanem abból származott, hogy a társaság utóbb nem tudott teljesíteni. Előadta még, hogy a jogerős ítélet alapján az ellene vezetett végrehajtásban a végrehajtó a tulajdonát képező 1.463.300,-Ft értékű ingatlanrészt lefoglalta.

Az elsőfokú bíróság a 2009. április 3. napján kelt 11.P.23.822/2007/19. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam, a felmerült költségeit a felperes maga viseli.

Döntését azzal indokolta, hogy a peradatok alapján nyilvánvaló, hogy a kölcsönt felvevő cég cégbejegyzés hiányában a szerződés megkötésekor nem létezett. A korábbi cégalapítás jogerős elutasításáról az I. rendű alperes tudott. A cégalapítási szándék azonban egyértelmű volt, így rosszhiszeműségről abban az értelemben nem lehet szó, hogy az I. rendű alperes tudva azt, hogy nem létező és megalapítani sem szándékozott cég nevében jár el, kötött volna szerződést a felperessel. Az újabb társasági szerződés alapján a kölcsönt igénybevevő céget a cégjegyzékbe bejegyezték. Ezzel vált lehetővé az, hogy a korábbi jogerős ítéletben megállapítást nyerjen a kölcsönügylet létrejötte, amely szerint a kölcsönt a cég vette fel. Az I. rendű alperes jóhiszeműsége mellett szól az, hogy az eljárását az egyébként az ügyvezetése alatt álló cég, tehát lényegében az I. rendű alperes saját maga jóváhagyta, így a képviselt cég vált jogosítottá és kötelezetté. Ezért a Ptk. 221. § (1) bekezdése alapján nincs helye az I. rendű alperes marasztalásának, de nincs helye a II. rendű alperes marasztalásának sem, mert ő még álképviselőként sem járt el, a kölcsönszerződést csak tanúként írta alá.

Az 1988. évi Gt. 25. §-hoz fűzött magyarázat szerint a működését elkezdő, de még be nem jegyzett társaság jogilag nem létezik. Ezért nem válhat a működésével érintett különböző jogviszonyok alanyává. A bejegyzéséig terjedő köztes állapot számos bizonytalanság forrása. A gazdasági élet résztvevőinek érdekeit védi azoknak a korlátlan és egyetemleges felelőssége, akik a bejegyzés előtt a társaság képviseletében mint törvényes képviselők eljárak. A 24. § (1) bekezdése értelmében a társaság bejegyzésével visszamenőleges hatállyal jön létre. Így visszamenőleges hatállyal megszerezheti azokat a jogokat és kötelezettségeket is, amelyeket a tevékenység megkezdése és a bejegyzés megtörténte között a nevében eljárók vállaltak, illetve szereztek. A bejegyzéssel azonban ez nem automatikusan történik meg, hanem a társaság döntését kívánja meg a jogszabály. Elfogadás esetén a társaság nevében eljáró személy felelőssége megszűnik, elutasítás esetén a felelősség változatlanul fennmarad. Hivatkozott az elsőfokú

bíróság e körben a BH 1993/563. szám alatti eseti döntésre. Kívülállónak az érdemi döntésbe nincs beleszólása, melynek az a magyarázata, hogy a harmadik féltől elvárható volt, hogy a vele szerződőről, illetve a függő jogi helyzetről a saját érdekében körültekintően tájékozódjon, ezért az ilyen szerződésben rejlő külön kockázatot vállalta.

A fentieket követően megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes a jogilag nem létező, még be nem jegyzett társaság nevében vállalt kötelezettséget. Ezzel az eljárásával korlátlan felelőssége keletkezett az így vállalt kötelezettségeikért. Nincs adat arról, hogy a társaság döntött volna az I. rendű alperes által vállalt kötelezettség, illetve jogosultság sorsáról. Az I. rendű alperes marasztalásához arra lenne szükség, hogy rendelkezésre álljon a társaság elutasító döntése. A tagság összetétele alapján és arra tekintettel, hogy az I. rendű alperes volt az, aki a társaság ügyvezetését érdemben ellátta és a döntéseket meghozta, nyilvánvaló, hogy az I. rendű alperes által vállalt kötelezettségeket a társaság elfogadta. Ha nem így lenne, a társaság nem szerezhette volna meg a kölcsönszerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket, akkor viszont a társaságot kötelező jogerős ítélet alapja dőlné meg, nem lenne alapja a társaság marasztalásának. Az elfogadás azonban egyidejűleg megszüntette az I. rendű alperes felelősségét, így a marasztalásnak ezen az alapon sincs helye. A II. rendű alperes csakúgy, mint a korábban hivatkozott jogalap esetében, a társaság nevében nem járt el, csak tanúként működött közre, így ezen az alapon marasztalásának szintén nincs helye.

Az elsőfokú bíróság a kereset elutasítása folytán nem vizsgálta érdemben az I. rendű alperes kifogásait, csupán megjegyezte, hogy a jogszabály felhívásán túlmenően az I. rendű alperes ezek alátámasztására semmiféle tényalapot nem terjesztett elő. A kereset benyújtásának időpontjára tekintettel elévülésről sincs szó. A perköltségről a felperes személyes költségmentességére tekintettel határozott azzal, hogy az utóbb személyesen eljár alpereseknek perköltsége nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és az alperesek egyetemleges marasztalását kérte, a perköltségre is kiterjedően. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de abból helytelen jogi következtetést vont le. Az 1988. évi Gt. 25. §-a szerint a tagok egyetemleges felelnek a be nem jegyzett cég nevében vállalt kötelezettségeikért, ha a társaság taggyűlése utólag azt kifejezetten jóvá nem hagyja. A 183. § (2) bekezdés h) pontja szerint a jóváhagyás a taggyűlés kizárólagos hatásköre. A perbeli kölcsönszerződés az összegszerűsége miatt is a taggyűlés jóváhagyásához volt kötve az 1988. évi Gt. 183. § (2) bekezdés g) pontja alapján. Nincs arra nézve adat, hogy jóváhagyó határozatot a taggyűlés hozott volna. Az alperesek maguk sem állították, hogy ilyen határozat született volna. Azt, hogy a cég nem hagyta jóvá a kölcsön felvételét, az is alátámasztja, hogy a mérlegben sem szerepeltették a felperes irányában fennálló kölcsöntartozást. Az I. rendű alperes rosszhiszeműségét támasztja alá az is, hogy a kölcsönszerződésben a felperesnek fedezetként felajánlott ingatlanrészt másnak értékesítette. A Pest Megyei Bíróság társaságot marasztaló ítéletének jogerőre emelkedését megelőzően ruházták át az alperesek az üzletrészeiket. A változásokat a cégbíróság bejegyezte,

de a változás bejelentéstől kezdődően a kft. az új székhelyén, illetve az új ügyvezető a lakcímén nem volt megtalálható. Az I. rendű alperes azonos tevékenységgel új céget alapított. A felperes jelen keresete alapján született jogerős - bár utóbb hatályon kívül helyezett -, alpereseket marasztaló ítéletet követően az I. rendű alperes az ingatlanát és a gépkocsiját értékesítette a felesége részére, amely ugyancsak arra utal, hogy a felperes kielégítési alapját kívánta elvonni.

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati döntése téves, úgy az elsődleges mint a másodlagos kereseti kérelem tekintetében. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az a cég, amelynek cégjegyzékszám a kölcsönszerződésben szerepelt, utóbb nem jött létre. Az azonos néven, a kölcsönszerződés megkötése napján létrehozott céget a cégbíróság ugyan bejegyezte, és ezen céget kötelezte a bíróság jogerősen a kölcsön visszafizetésére, ezért annak a kérdése, hogy melyik cég tartozik és az I. rendű alperes melyik céget képviselte, jogerősen elbírált kérdés, így ítélt dolog. A felperes a megismételt eljárásban a keresetét a Gt. 25.§-ára alapította, mely a tagok korlátlan és mögöttes felelősségét szabályozza. Az elsőfokú bíróság ítélete helytelenül a marasztalt cég és a tagok mögöttes felelősségét összevonja. Nyilvánvalónak minősíti, hogy a társaság a kölcsönszerződést elfogadta annak ellenére, hogy sem a bevételt, sem a tartozást a mérlegében nem szerepeltette és a Gt. által kógens módon előírt taggyűlési határozat sem született meg. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a társaságot marasztaló jogerős ítélet is megdőlné, ha a mögöttes felelősség megállapítható lenne. A tagi mögöttes felelősség kérdése akkor merülhet fel, ha a cég tagjai egyébként korlátozott felelősségükkel úgy éltek vissza, hogy a jogos követelés a céggel szemben már nem érvényesíthető. Ennek ténye pedig a jogerős ítélet végrehajtásának megghiúsítása során került napvilágra. A társasággal szemben hozott jogerős ítélettől függetlenül vizsgálható a tagok mögöttes felelőssége, mert ez teljesen új eljárás, eltérő jogcím alapján. Téves az az elsőfokú ítéleti megállapítás is, hogy a II. rendű alperes mint tanú nem felel. A II. rendű alperes alapító tag volt, tudott sőt közreműködött a jelentős összegű szerződés megkötésében, ezért az alperesek egyetemleges felelőssége megállapítható.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Érdemben arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés megkötésével az eljárása befejeződött. Ezt követően a be nem jegyzett társaság nevében nem járt el. A felperes nem a kölcsönszerződés aláírásakor, hanem egy későbbi időponttól kezdődően folyósította a hitelt, hozzárendelve a társaság műszaki készségéhez. Minden esetben ellenőrizte a kölcsön építkezéshez történő felhasználását. Az egyes részösszegek átvételénél az I. rendű alperes már a bejegyzésre került K. Kft. képviseletében járt el. A felperes is tudta, hogy a szerződéskötéskor már létezett egy másik cég, melynek neve, adószáma és székhelye megegyezett a korábbi céggel. Végül előadta, hogy a fellebbezésben említett értékeit nem a jogerős ítéletet követően, hanem jóval azt megelőzően értékesítette. Nincs szó tehát arról, hogy a felperes kielégítésének alapját vonta volna el. Egyébként is a jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadott védekezését. A jogerős, de utóbb hatályon kívül helyezett ítélet alapján vele szemben folytatott végrehajtási eljárásra hivatkozással viszonykeresetet terjesztett elő, a felperesnek átutalt összeg visszafizetése iránt.

A felperes az 5. sorszámú észrevételében az eddig előadott jogcímeken felül hivatkozott a Ptk. 4. §-ában rögzített jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére, valamint a Ptk. 5. §-ában megfogalmazott joggal való visszaélés tilalmára és arra, hogy az I. rendű alperes ezen alapvető szintű rendelkezéseket is megsértette a Gt. előírásain túlmenően. A II. rendű alperes vonatkozásában előadta, hogy nem vitásan tanúként írta csak alá a kölcsönszerződést, de mint a kölcsönt igénybe vevő cég tagja az ügyletről tudomást szerzett. Nyilvánvalóan tudott arról is, hogy a cég társasági szerződését aznap írták alá. Ő sem kezdeményezte a taggyűlési jóváhagyást, valamint megszavazta a társaság valamennyi mérlegét anélkül, hogy azokban a kölcsön szerepelt volna. Felelőssége ezért megállapítható. A felperes végül hivatkozott arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság jogértelmezése a jogharmonizáció tükrében is megkérdőjelezhető. A törvényalkotónak ugyanis nem lehetett az a szándéka, hogy ilyen egyértelmű tényállás mellett a társaság eredeti tagjai felelősség alól mentesüljenek egy egyértelműen színlelt üzletrészátruházás útján. A per során megállapított tényállás egyértelműen rögzíti, hogy a perbeli társaság tagjai, de különösen az I. rendű alperes sorozatosan és rosszhiszeműen visszaéltek a kft. tagjait megillető korlátozott felelősséggel annak érdekében, hogy a felperes társasággal szemben fennálló követelésének törvényes érvényesítését megghiúsítsa. Ebben az esetben pedig a tagok korlátozott felelőssége korlátlanra kell, hogy váljon, nemcsak a Gt. kógens szabályai, de a polgári jog általános elveinek megfelelően is.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelmek korlátai között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytálló jogi következtetéssel és megalapozott jogi indokolással utasította el a felperes módosított másodlagos kereseti kérelmét.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a Legfelsőbb Bíróság részitélete és az abban a megismételt eljárásra vonatkozó, a Pp. 275. § (5) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróságra nézve kötelező utasítás alapján a megismételt eljárás tárgyát csak a felperes másodlagos kereseti kérelme képezhette.

A másodfokú bíróság teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróság Ptk. 221. § (1) bekezdése és az 1988. évi Gt. 25. §-a körében kifejtett álláspontját.

A felperes fellebbezésének azon hivatkozása kapcsán, hogy azért téves az elsőfokú bíróság ítélete, mert nincs alakszerű taggyűlési határozat a kölcsönszerződés jóváhagyásáról, rámutat a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helyesen alapította arra az ítéletét, hogy a taggyűlés nem tagadta meg a jóváhagyást. A társaság ugyanis a külső jogviszonyában, a felperessel megkötött kölcsönügylet tekintetében egyértelműen a kölcsönvevő pozíciójában lévő félként járt el, mind a kölcsön átvétele, mind felhasználása (beépítése), illetve részbeni teljesítése során és nincs adat arra nézve, hogy a korábbi, a társasággal szemben indult perben arra hivatkozott volna, hogy a nevében eljáró I. rendű alperes által kötött szerződést nem hagyta jóvá, így az a társaságot nem köti. Kívülálló harmadik személynek, mint amilyen a felperes is nincs abba beleszólása, hogy a vele szerződő gazdasági társaság a belső jogviszonyaiban betartja-e a rá vonatkozó rendelkezéseket, mert azok esetleges megsértése nem teszi a társaság által megkötött szerződést érvénytelenné. A kft. a kölcsönszerződést a felperes irányában magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Rámutat még a másodfokú bíróság arra is, hogy a másodlagos kereseti kérelemben megjelölt jogcím az 1988. évi Gt. 25. § (1) bekezdése - szemben a fellebbezésben írtakkal - nem a tagok mögöttes felelősségét állapítja meg. Ezért a BH 1993/563. számú döntésben is rögzített bírói gyakorlatnak megfelelő és helytálló az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a kölcsönszerződés jóváhagyása egyidejűleg megszüntette az I. rendű alperes felelősségét, mert azáltal a kölcsönszerződésből eredő jogok és kötelezettségek a társaságot illeték, illetve terhelték. Ezen alapul a társaságot elmarasztaló jogerős ítélet.

A II. rendű alperes tekintetében azt hangsúlyozza a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes a fellebbezésében tévesen hivatkozott az 1988. évi Gt. 25. § (1) bekezdésének rendelkezésére, mert az a cégbejegyzés megtörténte előtt a társaság nevében eljárók, és nem a tagok felelősségét állapítja meg, a II. rendű alperes pedig - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette - nem járt el a kft. nevében, a kölcsönszerződést tanúként írta alá.

A Pp. 147. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a vizontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas.

A másodfokú eljárásban a fentiekből következően vizontkereset előterjesztésének nincs helye, ezért azzal érdemben a másodfokú bíróság ezért nem foglalkozhatott. A II. rendű alperes az igényét külön eljárásban érvényesítheti.

A fentiekén túl szükségesnek látja a másodfokú bíróság annak rögzítését, hogy a felperes keresetét a sérelmezett magatartás tanúsításának időpontjában hatályos jogszabályok, így alapvetően az 1988. évi Gt. szabályai szerint kellett elbírálni. Az 1988. évi Gt. 17.§-a szerint a gazdasági társaságoknak és tagoknak e törvényben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira a Polgári Törvénykönyv

rendelkezéseit kell alkalmazni. Ebből következik, hogy a Ptk. felperes által felhívott alapelvi rendelkezései is csak mögöttesen, annyiban érvényesülhetnek, amennyiben az adott jogviszonyt a társasági törvény nem szabályozza. Az ún. felelősség-áttörés lehetőségét a Gt. alapján kellett megítélni, és az elsőfokú bíróság annak megfelelő megalapozott ítéletet hozott. Az EU csatlakozás után - a jogharmonizáció keretében - azóta hatályba lépett azon rendelkezések, amelyek a felperes keresetének pozitív elbírálására alapot adhatnának jelen ügyben nem voltak alkalmazhatók, mivel azok visszamenőleg hatályát a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. §-a kizárja. Eszerint a jogszabályban meg kell határozni a hatályba lépésének napját. A jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helytálló indokaira utalással - helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes személyes költségmentességére tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

A személyesen eljáró alpereseknek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a másodfokú bíróságnak határoznia nem kellett.

Budapest 2009. év november hó 19. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő